Negyedik évfolyam. 11. szám. Székely-Udvarhely, 1898. márczius 13.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Papok-, tanitók- és községi elöljáróknak egész évre 3 frt, a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr magánhirdetések □ cm.-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 krért közöltetnek. — Bélyegdij külön 30 kr. — Nyilt-tér sora 50 kr
Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.
Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

A szabadság ünnepén.

Irta: **Fülei Sz. Lajos.**

Az 1848. évben hatalmas légáram — a szabadság szele — vonult végig Európában. A franczia forradalom magvai termékeny talajra találtak mindenütt. A népek, miként tavaszkor a megmozdult természet, le kezdték rázni a bilincseket; életet követeltek, hogy életet leheljenek mindenbe.

Szabadság! e csodás, büvös szónak melege áthatotta millióknak keblét. . .

— Egész Európa mozog! — kiáltott fel *Zrinyi* József a pesti ifjuság vezéreinek egyike 1848-ban. Az idő félszázaddal előbbre rugott.

A magyar nemzet követelte legszentebb jussát: az alkotmányt, melyet ezer éven át legdrágább kincse gyanánt őrzött s melyért annyi vért és életet áldozott.

Pest utczáin irott falragaszok hirdették a nevezetes 12 pontot, ezzel a czimmel: *Mit kiván a magyar nemzet?*

A néptenger áradatában *Jókai* lángbuzgalmu szavai hangzottak:

— Testvéreim! Európa minden népe halad és boldogul; haladnunk, boldogulnunk kell nekünk is. Követeljük jogainkat, melyeket eddig tőlünk elvontak s kivánjuk, hogy legyenek azok közösek mindenkivel.

Majd felolvasta a kiáltvány alakjában szerkesztett 12 pontból álló petíciót:

1. Kivánjuk a sajtó szabadságát, a cenzura eltörlését.
2. Felelős miniszteriumot.
3. Évenkénti országgyülést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget, polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereget.
6. Közös teherviselést.
7. Esküdtszéket, képviseletet egyenlőség alapján.
8. Urbéri viszonyok megszüntetését.
9. Nemzeti bankot.
10 A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre; a külföldieket vigyék el tőlünk.
11. Uniót Erdélylyel.
12. Végül legyen béke, szabadság, egyetértés.

Viharos lelkesedéssel fogadta a nép a felolvasott pontok mindegyikét.

Ezután *Petőfi* Sándor elszavalta örökszép riadóját:

> Talpra magyar, hí a haza!
> Itt az idő, most vagy soha!
> Rabok legyünk vagy szabadok!
> Ez a kérdés, válasszatok!
> A magyarok istenére
> Esküszünk,
> Esküszünk, hogy rabok tovább
> Nem leszünk!

A költő dalán méginkább, fellelkesült nép, a hatvani-utczába vonult a Landerer és Heckenast nyomdája elé. Követelte, hogy a 12 pont proklamáczióját és Petőfi Nemzeti dalát, minden előleges czenzura nélkül, nyomassák ki.

Márczius 15-én délelőtt féltizenkettőkor több ezer példányban kerültek ki a *»szabadsajtó első szülöttei.«*

A magyar nép legnevezetesebb vivmánya tehát a szabadsajtó lett.

Sieyes apát, ki a franczia alkotmány első vonalait tervezte, azt állitotta, hogy a sajtószabadság minden alkotmány alapja, minden szabadság palládiuma s hogy szerinte előbb képzelhető a sajtószabadság alkotmány nélkül, mintsem az alkotmány sajtószabadság nélkül.

— — — — — — — —

A magyar nemzet csak akkor marad hü önmagához, ha szent hagyományait kegyelettel őrzi meg.

Ezernyolczszáznegyvennyolczban márczius 15. napja a vérnélküli szellemi ujjászületés örökszép ünnepe. Méltó tehát, hogy legszentebb hagyományképpen tiszteljük ezt a napot, mely a nemzetet százados álmából rázta fel, hogy munkálva, önmagát ujjá teremtse.

Ebben a munkában legigazabb érdekeinkről van szó. Csak a vakot nem érdekelheti, hogy megdrágult a gyertya. De nekünk tudnunk kell, hogy az igazi áldás, a siker, a kultura csakis a munka verejtékéből fakad.

Mi, kik politikai fennállásunk ezer évét megértük: hitünk, meggyőződésünk szerint azt látjuk, hogy csakis az eleven, életerős és egyetértő munkásság rakhatja le hazánk jövő nagyságának alapköveit.

Életképességünkről csak a munkával számolhatunk be. Ennek kedvező eredményei tesznek tanubizonyságot állami jövendőnkről.

Keressük az érdekközösséget a különböző állások és osztályok között. Az iró tollával, a katona kardjával, a tanár tankönyvével, az iparos munkaszerszámával, a földmives ekéjével éppen ugy szolgálja a hazát, mint az államférfi az ő lángeszével.

Ennélfogva ne támasszunk önmagunk és mások iránt oly igényeket, melyek a *testvériség* utjába állanak.

Minden ember, minden munkakör tiszteletreméltó, ha a közügy javát tartja irányadónak.

A hamis jelszavak napjainkban egyre domináljják a társadalmat. Az önzés, a rut érdekhajsza üres frázisoknak tekinti a legszentebb eszméket, melyekért őseink annyit áldoztak. Hassunk oda, hogy a közéletben eszményiség uralkodjék, mely ápolja a hazafiság szent tüzét is.

Az értelem és érzésnek nagy harmoniába olvadt imádsága legyen: *a haza boldogsága. . .*

> „A főnek gondja, a sziv lángjai,
> A nő imája, férfi karjai;
> Hitünk, reményünk, életünk, imánk:
> Te légy hazánk!"

Ezen a szép verőfényes emlékü napon légy üdvözölve, édes hazám! *A te szentséged az én oltárképem a te szabadságod az én üdvösségem!*

TÁRCZA.

A kinek egy szive van. . .

(Elbeszélés az 1848/49-es időkből.)

A „Székely-Udvarhely" számára irta: **Demeter Dénes.**

(Folyt. és vége.)

Arany kalászokat lengetett a nyári szél a fekete földü völgyekben, a hegyek oldalait dus lombozatu bükk-és cserfák ékesitették. A kukoriczacső szőkés haja is már barnulni kezdett. A réteken meg a füvek lábaikon száradoztak el. Nyár volt, a tiszta azur égről a nap oly izzasztóan szórta tüzes sugarait alá, mintha elakárta volna perzselni azt, a mit a lágy tavaszi idő kicsalt az öreg föld méhéből. Nyár volt. . .

Fekete Sándor még sem jött meg, pedig mikor pej hátán elnyargalt volt, még csak a tavasz előhirnöke: a fehér hóvirág dugta volt ki fejét a durva rögök közül. Azóta semmi hir; azt sem tudni él-e, vagy meghalt?

A kastély urnője is hervadó virágnak néz ki; miért? A férje utánni gyötrő bánat fözte-e le az üde szirmokat, vagy a félelem, mely borzalommal tölti el szivét mindannyiszor, mikor az elválasztó bérczen tulról az ágyu bömbölése megrázkódtatja a levegőt, vagy a vad oláh horda, mely egyre piritja fázékony lelkét, a felgyujtott faluk tüzénél, hervasztá le arcza rózsáit? Egyik se lehet. A gonosz nyelvek mást beszélnek. Szél fuvatlan nem indul. . .

* * *

A kastély góthikus nagy ablakaiból a kandelaberek mesés világa süt ki a sötét fenyőkre. A konyhában és a cseléd-szobákban hosszu teritett asztalok mellett mohó, állatias kapzsisággal esznek valami állat kinézésü, hosszu haju alakok. Mig a keleti kényelemmel rendezett ebédlö asztalánál az urnő és udvarlója: a vad horda népség vezére kéjeleg, mert nem tud enni már. A fény azonban itt és ott egyaránt kihal egyszer s néma csend váltja fel a zajos lakmározás hajlékát. Csak a virág gruppokra néző földszinti -hálószobából szóródik ki világosság a megszakadozott roletten át. Benn a lakásban néma csend, mit a szerelmesedők csókjának czuppanása szakit meg; künn messziről lódobogás hallszik ugy, mintha az alvilágból jönne csak. Ez azonban pillanatonként közelebbről hallatszik, mig végre a lugasok között megmozdult szárnyasok jelzik, hogy valaki a faágakkal beárnyékolt, sárga porondos ösvényen lovagol gyorsan, mintha üznék. A lovag Fekete Sándor volt, ki a nehány mértföldnyi táborból Margitja látogatására szökött meg éjnek idején. Oda tartott, honnan a megszünt fény látszott ki, a hálószoba ablaka felé. Szólott egyszer, kétszer, háromszor s többször, de senki nem válaszolt. A nevén kiáltotta feleségét pedig, de válasz helyett csak valami megtördelt suttogás neszét hallotta.

Majd az ablakot zörgette jobban s tán véletlenül, egyik sarkában megrepedt ablak tányért be is törte. Erre az éjjeli szekrényen levő világ kialudott s a feleség örömteljes, a viszont találkozás boldogságától fogadás helyett pisztoly szava jelzé, hogy »idegen lett a magyar saját otthonában«. Szerencsére a golyó nem talált, azonban a talány megfejtését megadta Fekete Sándornak, hogy tudja: hogyan áll a világ, nem a nagy, de az ö *világa*? A vér agyába tolult s kész volt a terv, melynek hütlen felesége és gyalázatos feldulója családi szentélyének áldozatul kell, hogy essék.

A terjedelmes, de földszintes kastély oláhfalvi zsindelylyel fedett, de a tetözet közép részén felül rozs zsuppal foltozott jó gazdagon. Az ablakok vas rácscsal vannak ellátva a betörö zsiványok ellen s vaspántos ajtók, melyeken ki jönni, ha a pántok helyeikre lettek téve, nem lehetett senkinek. Csak egy gyufa kell semmi más, mert a megaszalt tetözet lángba borul s oda temeti azokat, kiket élve sirba temetni, nem bün.

Ugy is lőn; a kastély teteje lángba borult; mire ö a keresztutat elhagyta, már a gerendázat is beszakadt s mire kiért a nyári harmatos bérczteтőre, már a kö- és téglafalak közül sürü füst felleg gomolygott fel, melyet csak néha világitott meg egy-egy könnyebben égö darabnak fellángolása.

* * *

Másnap véres csatározás helye lőn a bérczen tuli völgy. Az ágyu bömbölt a puska ropogott és a kard csattogott. Mintha a »pusztitó az Istentől« jött volna, a szabadságot védelmezők maroknyi, de hősies sorai ugy megritkultak, mint augusztus végén a buza kalongyák. A sok elesett bajnok mind egy közös sirba került. Köztük volt Fekete Sándor is, kinek egy szive volt s miután szivének nem volt gondviselője, maga önkéntesen dobta a férgek eledelébe!!

Kastélya, melynek üszkei között egy telivér férfi és nö megégett csontjait találták meg, ma füstös falaival komoran hirdeti a mulandóságot, a baglyok és denevérek lakhelye. . .

Fekete Sándor pedig a többi névtelen között csöndesen aluszsza álmát. . .

Oh, menj nemzeti geniusz és támaszd életre többi bajnok társaival együtt ama felséges küzdelem után majdnem félszázaddal bár!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Márczius 15.

A márczius 15-iki nemzeti ünnepélyek müsorait következőkben közöljük:

Délelőtt fél tiz órakor a helybeli róm. kath. főgymnasium disztermében: 1. Szózat. 2. Nemzeti dal. Szavalja: Botár Béla VII. oszt. tanuló. 3. Zene (duett Alpenhorn) Előadják Pongrácz K. br. és Adámy B. VII. oszt. tanulók. 4. Alkalmi beszédet tartja: Pál Árpád VIII. oszt. tan., mint az önképzőkör elnöke. 5. Ének. Hymnusz. 6. Kossuth sirja. Szavalja Jánosy Béla VI. o. tan. 7. Bezáró beszédet tartja: Kovács János fögym. tanár, az önképzőkör vednöke. 8. Népdalegy veleg. Előadja az ifj. zenekara.

D. e. pont 11 órakor az ev. ref. koll. saját disztermében: 1. „Hymnus", orgonakisérettel énekli a közönség. 2. „Imát" mond Bod Károly r. tanár. 3. „Nemzeti dal" Petőfitől, szavalja Márton Árpád VII o. t. 4. „Szózat", Egressitől, énekli az ifjusági énekkar. 5 Alkalmi beszédet mond Solymossy Endre r. tanár. 6. „Magyar dalok", Kozáktól, előadja az ifjusági zenekar. 7. „Előre" Tóth K.-tól, szavalja Félegyházy Ernő VII. o. t. 8. „Riadó", Rudassitól, énekli az ifjusági énekkar. 9. Igazgató zárobeszéde s a Gidófalvy-ösztöndij kiosztása. 10. „Induló", Müllertől előadja az ifjusági zenekar.

Délután 2 órakor a helybeli m. kir állami kő-és agyagipari szakiskola önképzőkörének ifjusága az intézet rajztermében: 1. „Szózat." Morascher Hugó zenetanár vezetésével énekli az ifjuság. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Harmath Ödön tanar, vednök. 2. „Talpra magyar" Petőfitől. Szavalja: Nagy Géza III. év. tanuló. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Dobai Endre IV. éves tanuló, ifjusági elnök. 5. Márczius 15. Jakab Ödöntől. Előadja: Gáspár Ferencz IV. év. tanuló. 6. „Nemzet dalnokához" Ditrói Mórtól. Előadja: Blank Gyula II. éves tanuló. 7. Bezáró beszéd. Tartja: Dobai Endre IV. éves tanuló, ifjusági elnök. 8. „Hymnus." Morasher zenetanár vezetésével énekli: az ifjuság.

Délután 3 órakor a helybeli Dalegylet a polgári önképzökör nagytermében Rapolti Mariska és Nosz Gusztáv közremüködésével: 1. Nyitány. Előadja az első zenekar. 2. Hymnus. Erkeltől. Előadja a dalegylet. 3. Alkalmi beszéd. Tartja Nosz Gusztáv m. kir. főrálisk. tanár. 4. Csatadal. Hubertől. Előadja a dalegylet. 5. Márczius 15. Nosz Gusztávtól. Szavalja Rapolti Mariska. 6. Élj őseink hazaja. Schumantól. Előadja a dalegylet. 7. Visszaemlékezés márczius 15-ére. Farkas Sándortól. Szavalja Zengliczky Károly dalegyleti tag. 8. Szózat. Egressytől. Előadja a dalegylet. A bemeneti dij tetszés szerinti; a befolyó összeg a kiadások levonása után, hazafias czélra fordittatik.

Este fél 7 órakor a helybeli kereskedő ifjusági kör a kör helyiségében: 1. Diszközgyülés. Elnöki megnyitót tart Persián J. 2. Hymnus. Kölcseitől. Énekli az ifjuság. 3. Talpra magyar. Szavalja Nagy Pál. 4. Márczius 15. Felolvasás. Tartja Becsek Aladar. 5. Petőfi. Endrőditől. (melodráma) Szavalja Harkányi Miklós. 6. Bem apó. Kénosy Bélától. Szavalja Bagó Gyula. 7. Szózat. Énekli az ifjuság.

TANÜGY.

Az **»Udvarhely-járasi tanitói fiok-kör«** folyó évi márczius 23-án (szerdán) d. e. 9 órakor Székely-Udvarhelyt a közs. iskola termében rendes gyülést tart, melyre a kör tiszteletbeli, alapitó, rendes és pártoló tagjait s a tanügy iránt érdeklődö közönséget tisztelettel meghivom. A gyülés tárgyai. 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv olvasása. 3. Gyakorlati tanitás Bojthe Béla felsősófalvi tanitó által. 4. A tanitásra tett észrevételek. 5. A néptanitó és lelkész együtt müködésének hatása a község felviragoztatásására tételről felolvas Veres Ferencz bogózi tanitó. 6. Szaval Orbán Imre égei tanitó. 7. Jelentések. 8. Inditványok. 9. Volt pénztárnok leszámolása és uj választása. Délután énekpróba lesz s a tagok korai megjelenése szükséges. Miklósfalva, 1898. márczius 8. Sándor Lajos, köri elnök.

Irodalom.

„Uj ezerben" czimmel N. Varga Mózes székely atyánkfiától érdekes tanügyi és egyéb elbeszélések jelentek meg Berettyó-Ujfaluban. Az elég ügyesen kiállitott füzetke 124 oldalon »Adjon Isten« czimmel hangulatos költeményt a tanitók érdekében és 12 prózát foglal magában s ára csak 1 korona és ebből is szerző 10 százalékot a debreczeni egyházm. ev. ref. tanitói gyámintézet alapja, 10 százalékot pedig a b.-ujfalvi népiskolák még hiányzó eszközeire fordit. Megrendelhető N. Varga Mózes szerzőtől Berettyó-Ujfaluból.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tudnivalók.

A helybeli ker. tanári kör cyklusos felolvasásainak sorrendje:

II. márcz. 13. Dr Solymossy Lajos: A kémia köréből. Vaszilkievics Viktor: A tragikum és komikum érvényesülése a népköltészetben

III. márcz. 20. Dr Szilágyi Albert: Költői emlékek pszikológiája. Harmath Odön: A müvészet feladata a társadalomban.

IV. márczius 27. Olasz Gyula: Az örökcsend hazája. Nosz Gusztáv: Egy modern szocziális kérdés a lélektan tükrében.

— **Kérjük mindazon t. előfizetőket, kiknek előfizetése már lejárt, sziveskedjenek azt minél előbb beküldeni, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.**

—

— Dr **Lengyel József** vármegyei közhórházunk igazgató-főorvosa, kineveztetése alkalmából a közegészségügy előmozditásához nemcsak kiváló szakértelmével, de anyagilag is hozzájárulni óhajtván, 2000 frt alapitványt tett azon czélból, hogy a rendszeresitett 4 ápolón kivül egy 5 ik is állittassék a közkórházba. Ezen dicséretre nem szoruló nemes tettével vármegyei közkórházunk mutatkozott hiányán segitett s igy most már a legmesszebb menő követelményeknek is képes lesz megfelelni az uj rendszert nyert intézet.

— **Uj daloskör.** Mult számunkban emlitettük, hogy dr Voith Gerő kir. törvényszéki biró és Lázár Ádám gróf vármegyei főjegyző kezdeményezésére alkalmi dalárda alakul. E hó 10-én a vármegyeház kistermében dr Kassay Albert városi orvos korelnöksége alatt és Lázár József jegyzősége mellett a daloskör megalakult. A tagok — mintegy 18 an — városunk legjobb hanggal rendelkező intelligenes elemeiből kerültek össze s a sikeres müködés biztositva van. Ma délután a bizottságilag felkért Morascher Hugó zenetanár, ki a vezetést elfogadta, beosztja a tagok müködési körét s ezután kezdetét veszik a próbák. Jelentkezni müködő tagul folyton lehet.

— **A szabad lyceumi előadások** — melyeknek eszméjét városunkban dr Solymossy Lajos m. kir. főreál iskolai igazgató vetette fel — még mult hó 27-en megkezdődtek. Az első előadást a közönséghez intézett megnyitó után, dr Solymossy a kemia köréből tartotta, könnyen érthető nyelvezettel magyarázva és világos példákkal bizonyitva állitásait. Ezt követte Embery Árpád fögymn. tanár sok gonddal és tudással összeállitott, sziporkázó s nem egy helyen finomul csipő, tanulságos, mindvégig derültséggel hallgatott előadása a nevetést keltő tényezők széptani meghatározásáról. — A II.-ik előadás — bár megtartása jelezve, volt — mult vasárnap váratlanul közbejött akadály miatt nem lett megtartva s igy az akkora jelzettet ma tartják meg. A tanulságos, élvezetes előadásokat ujabban is ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **A helybeli m. kir. állami felső-leányiskola** Weinberger Fanni igazgatónő vezetése mellett folyó hó 5-én a vármegyeház disztermében élőképpel, tánczczal egybekötött hangversenyt és szinielőadást rendezett. A siker erkölcsi tekintetben épugy mint anyagi oldalát (145 frt tiszta jövedelem) véve, egyaránt fényes volt és hasonló módon dicséri a rendezés körül kifejtett körültekintő gondot, mint az egyes szereplők lelkes odaadását. Az előkelő és nagyszámu közönség zajos tapssal jutalmazta a rendkivül gazdag és változatos müsor minden pontját. A szó legnemesebb értelmében valósággal lebilincselte a jelenvoltak figyelmét »A fogoly Andromeda« cz. élőkép, melyet első részében Jakab Erzsi és Palliardi Ágoston, másodikban pedig Homolay Lajosné, Jakab Erzsi és Ilonka, Daróczi Anna, Madarász Irén és Beatrix, Róbert Margit, Steinburg Viktorin, Fankovich Mariska, továbbá Palliardi Agoston és Königes Albert alkitottak. A kép egyes alakjait tekintve épugy, mint a maga egészében az összbenyomás harmoniája, plasticalasával szemkápráztató látványt nyujtva — maradandó hatással vésődött be a nézök emlékezetébe. A felső leányiskola énekkara két izben szerepelt Morascher Hugó zenetanár szabatos vezetése mellett Schubert, Mendelssohn-, Abt- és Kun Lászlótól adva elő hatásos énekdarabokat. A »Katonásan« cz. egy felvonásos vigjátékot az egyes közremüködők (Szabó Ilka, Steinburg Viktorin, Szakáts Zoltán, dr Soó Rezső, Poppov Péter, Fodor Boldizsár) igazán katonásan adtak elő, élénk tempóban és kifogástalan »schneidig« sággal. Bájos, kedves és szivhez szóló volt báró Pongrácz Clementin hegedüjátéka. A »Beriot op. 100. Fantasieon scene de ballett« cz. zenedarab hangjai, ugy a mint azokat a rendkivül rokonszenves fiatal leányka a hegedüből elővarázsolta, a legédesebb visszhangot keltették a hallgatók lelkében. Sikerült volt a két duett (Esti dal, Tavaszi dal), melyet Gaibel Szeverin és Florián Ilona II. oszt. tanulók adtak elö. Élénk érdeklődés tárgyát képezte a Baczó Lajos, Olasz Gyula, Morascher Hugó és László Jenő által előadott quartett, mely a legnagyobb müvészi igényeket is kielégithette praecisitásával. Méltó befejezést nyert a müsor a »Hamupipőke« énekes tündérjáték előadásával. Megkapó volt a maga nemében a 30 serdülő leánynövendék magán, illetöleg karéneke és ensembléja. Kostüme-ökben finom izlés és stilszerüség nyilvánult, alakitásuk csupa elevenség volt és a hang, mely ajkaikról ellebbent, megtalálta az utat a közönség szivéhez. Az egész dalmü zongorakiséretét Varró Berta játszotta a nála megszokott bravourral. A müsor után éjfél u. 2 óráig tartó táncz következett. Felesleges hangsulyozni, hogy a mai blazirt korban ritkán vannak Terpsichore-tánczistennőnek oly lelkes hivei, mint a milyenek ez este seregleltek táborába. Azt hisszük, hogy a rendezőség, a szereplők, valamint a jelenvoltak mindegyike a leglelkesebben emlékszik vissza a f. hó 5-én lefolyt élvezetes estére.

— **Halálozás.** Nagyborosnyói Bartha Sándor, az erdővidéki ev. ref. egyházmegye főgondnoka, vármegyénk törvényhatóságának tagja, az „Erdövidéki Takarékpénztár" igazgatója életének 74-ik, boldog házassága 37-ik évében e hó 8-án este 9 órakor elhunyt Bardocz községben.

— A **böjtközépi országos vásár** napja e hó 16-án lesz városunkban.

— A **kosárfonás tanfolyama**, melyet vármegyénk iparfejlesztő bizottsága pár héttel ezelőtt oly fényes eredménynyel rendezett, nem maradt nyom nélkül. Kobát-Demeterfalván Pap József áll. népiskolai tanitó is felbuzdult a példán és már hetek óta páratlan szorgalommal tanitja a felnőtteknek esténként a kosárfonást. A vesszőt magok a fiatalok szedik s már igen szép eredményeket mutatnak fel. A derék tanitó a fiatalságnak a jövő télre is megadta az utasitásokat az anyagok beszerzésére s akkor hántott vesszőből finomabb fonásokra tanitja. A nőket pedig a tanitó neje szalmafonásra oktatja hasonló eredménynyel s igy töltik be követésre méltó például nemes hivatásukat, melyet a népnevelés, művelés és boldogitás terén maguk elé tüztek. De ez még nem minden. Pap József 15 év óta önképzőkört vezet, melynek tagjai a mindkét nembeli ifjuság, kik minden héten két este összegyülnek a tanterembe s olvasni, irni, számolni és énekelni tanulnak. Gyönyörüség hallani e szép vegyeskart, midőn egy- és kétszólamu dalokat énekel. Bár csak minden tanitóról igy irhatnánk! Azt hisszük, már nem késik soká! Ugy-e tanitó urak? . .

— A **jótékony nőegylet** mult szerdai fillérestélyén, melyet Hetyei Jolán rendezett Diemár Emillel, Fodor Boldizsár szépen, jó felfogással és érzéssel szavalta el Vida J. „Anya" cz. szép költeményét; Diemár Emil és Tompa Mariska pedig egy-egy monologot adtak elő nagy ügyességgel. A zenészek classicus darabokkal és szép népdalokkal gyönyörködtették a közönséget. E fillérestélyen az egylet elnöke, alelnöke, az estélyeket rendező bizottság elnöke, a megjelent nőegyesületi tagok egyakarattal elérkezettnek látták az időt arra, hogy a jelen fillérestélyek sorát a mostanival bezárják; a nemes czél érdekében hálás köszönetet mondva a rendezőknek fáradtságot nem ismerő buzgóságukért, melylyel az estélyeket oly vonzókká és gyönyörködtetőkké tették s a nagyközönségnek nagybecsü támogatásáért és fokozatos érdeklődéséért. A 15 fillérestély tiszta jövedelme 293 forint 15 kr volt. Mióta a nőegylet fennáll, ily sokat ezen estélyek még nem jövedelmeztek; mi eléggé igazolja, hogy a közönség is felismerve és érezve ezen kedélyes fillérestélyek társadalmi jelentőségét, azok iránt mind jobban érdeklődik.

— **Ipartestületet Székely Udvarhelyt!** A közel multban többszörösen elhangzott a „Székely-Udvarhely" hasábjain e jelszó, mert első sorban ebben látjuk városunk iparosai sanyaru sorsának kiemelő alapkövét, melyre hasznos, kellő lelkesedés mellett — boldogitó intézményeket épithetünk. A mozgalom nemcsak iparosaink körében, de országosan is visszhangra talált. Mig józanon gondolkozó, az ipartestület létesitésének nagy horderejét átlátni tudó s az összeségnek előhaladásán munkálkodó iparosaink a kibocsátott ivekre tömegesen irták alá nevüket, addig a »Magyar Ipar«, az »Országos Iparegyesület« heti közlönye, városunk iparosainak mozgalmát országos példának állitja fel, melyet más városoknak is utánzásra ajánl. Erős a hitünk, hogy az ipartestület megalakithatása nem késik soká s igy az iparügyek lendületet nyernek. Hogy kik helyezkedtek felül minden elfogultságon s az eszmét tényleg kik támogatják, annak feltüntetésére megkezdjük az eddig aláirtak névsorát a következőkben. — Benedek Géza czipészmester ivére aláirtak: 1. Schuller János kalapos, 2 Gazdag István aranymüves, 3. ifj. Jakabos György férfiszabó, 4. id. Jakabos György férfiszabó, 5. ifj. Papp István férfiszabó, 6. Schubert János pék, 7. Tóth Sámuel kéményseprő, 8. Grünspan Manó szobafestő, 9. Vadasdi József czipész, 10. ifj. Asztalos Dániel csizmadia, 11. Berkeczi Lajos bádogos, 12. Berkeczi Sándor lakatos, 13. Kecskés Antal czukrász, 14. Binder Mihály ács, 15. Rudolf József kárpitos, 16. Bodrogi Sándor czipész, 17. Nagy Ferencz czipész, 18. Szombatfalvi József czipész, 19. Szőcs János czipész, 20 Gábri András asztalos, 21. Kókai József szücs, 22. Albert Péter kovács, 23. Balázska Károly bádogos, 24. Németh Mózes szatócs, 25. Sántha Albert timár, 26. Szabados János fésüs, 27. Bartók István lakatos, 28. Mercs György asztalos, 29. Szőcs János czipész, 30. Sándor Ferencz asztalos, 31. Burchard Endre asztalos. (Folyt. köv.)

— **Az etédi** jegyzősegédi állásra közfelkiáltással Ádám Istvánt választották meg.

— A **veszettség miatt** e hó 9-én városunkban ujabb 40 napi zárlat lett elrendelve.

— **Zártkörü vizsgabált** rendez Simkovits József tánczianitó e hó 19-én (szombaton) a polgári önképző helyiségében kezdő és haladó növendékeivel.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **A polgári önképző és segélyző** e hó 14-iki (ez idényben utolsó előtti) fillérestélyét Kovács Mariska, Jakab Anna, Hettás Gusztáv és Ferenczi Károly rendezik. Felolvas Dézsi Balázs, szaval Tuzson Géza s a »Virágfakadás« cz. vigjátékot megismételik és „Az első csata“ párjelenetet előadják Szabó Ilonka, Szemerjai Károly. — Az e hó 21-iki estélyre előre is felhivjuk közönségünk figyelmét. Ez lesz az idény záró fillérestélye s változatos és érdekes müsorban talán a a többi koronája.

— **A toroklob** Korond községben ujabban fellépett s 3 esetből 1 halállal végződött.

— **Az első csárdás** Lapunk tudósitójától örömmel vesszük a hirt, hogy Bene községben müked velői előadással egybekötött sikerült tánczestély volt, melyen az igen szép számban megjelent helyi és vidéki közönség a legvidámabban járta kivilágos virradtig a ropogós csárdásokat. Ez annál is inkább nevezetes és eseményszámban megy, mert ember emlékezet óta e tiszta szász községben a csárdást nem tánczolták. Mi csak gratulálhatunk a kedves szász szomszédoknak s óhajtjuk, hogy kövessék a városunkban megpolgárosodott és már velünk érző testvéreik jó példáját, kik minden alkalommal büszkén rakják a szép csárdást s nem egyszer még tul is tesznek ebben rajtunk.

— **31 iskolás gyermek** Felső-Sófalván fültömirigyben szenved.

— **Tanitóválasztás** volt e hó 10 én Agyagfalván dr Demeter Lőrincz főszolgabiró elnökletével. Szótöbbséggel községi tanitónak Vida Mózes etédi tanitót választották meg.

— **Vigalom után.** Vig muzsika, duhaj nóta járta; ebben keresett vigaszt e hó 7-én Jánó Gábor, az oklándi szolgabiróság irnoka Derzsben, hova Farkas József körjegyző betegsége folytán helyettesül volt kirendelve. Midőn már a czigány muzsikája sem tudta felejtetni szerelmi csalódását, forgópisztolylyal oldalba lőtte magát s e hó 8 án beszállitották a vármegyei közkórházba. Állapota sulyos, de felgyógyulása remélhető. Barátai körében az eset általános részvétet keltett.

— **Felmentett jegyző**. Gunesch Frigyes erkedi jegyző és m. kir. anyakönyves több rendbeli igen sulyos vétségei következtében ugy jegyzői, mint anyakönyvesi állásától felmentetett s helyébe Hargittai Béla lett megbizva.

— **A nagygalambfalvi ifjusági könyvtár és olvasóegylet** a napokban tartotta meg 5 ik évi közgyülését. Az egylet sikeres müködését 470 féle 142 kötetbe foglalt könyv s 4 évfolyam szépirodalmi lap, mint vagyon igazolja. A tisztikarnak elismerést szavazván, ujra megválasztotta. Ezen gyülés határozatából kifolyólag tánczmulatságot rendeztek, mely 13 frt 23 kr tiszta jövedelmet hozott.

— **Baleset, ökörütés.** A 74 éves Bod István Kápolnás-Oláhfaluban szénáért ment csüre padlására. Az öreg lábak megtagadták a szolgálatot s »Estánbá« lezuhanván, szörnyet halt A rokonság, meg a falu szegényei busulják is halálát, de még talán jobban a 2 ökör husát, melyet minden jó módban levő ember halálakor a két Oláhfaluban — ősi hagyomány szerint — leütnek és „tor“ helyett szétosztják. Most azonban — a nagyböjt miatt — az ökörütést a husvéti ünnepekre halasztották.

— **A hölgyvilágnak**, a tavasz beálltával sokszor gondot okoz, hogy hol szerezze be ruhaszükségségletét. Mint értesülünk, Gartner, Holvay és Társa (Budapest, Szervita-tér 5.) női divatáruházába megérkeztek a legdivatosabb szövetek, lyoni selymek, eredeti franczia és angol ruhamodellek, szebbnél szebb kabátok, gallérok, köpenyek. Ezen előkelő czég ruhákat, konfektiókat, párisi minták után mérték szerint a legszebb kivitelben mérsékelt árakon készit, vidéki megrendelésekre pedig gondot fordit

— **Felsőbb intézetet végzett** szolid fiatal ember ezen iskolai évre nevelői állást keres. A nap minden perczével szabadon rendelkezvén, meghatározott időben házakhoz is szivesen eljár s az elemi oktatásokra is vállalkozik. Feltételei s erények. Czim a lap kiadóhivatalában.

— **Irnok kerestetik**. Egy gyakorlott, jó irásu irnok azonnal alkalmazást nyer dr Kovács Mór ügyvéd irodájában.

A gyermekbetegségek keletkezéseinek meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet kifejtő szervezettel birjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt czélzó gyógykészitmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevételétől undorodnak, s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szivesen veszik be. Főraktár Székely-Udvarhelyt: ifj. Solymossy János gyógyszerész, Bagó Gyula kereskedő és Koncz Ármin gyógyszerésznél, hol üvegenként 1 frtért kapható.

KÖZGAZDASÁG.

2—300 drb 4 éves, magas törzsü, szépen fejlett eperfa Derzs község faiskolájából eladásra kerül. Megrendeléseket Szathmáry Miklós tanitó (Derzs u. p. Erked) készséggel elintéz. Az eperfák ára darabonként 10 kr. — A vöröstoronyi uj vasutvonalra nagyobb mennyiségü eper, cseresznye, megy, alma stb. vadoncz csemeték kerestetnek. Felvilágositást lapunk kiadóhivatala ad szivességből.

Közönség köréből.*

Válasz Ugron Gáspár gazd. egyesületi alelnök ur correctioira.**

A »Székely-Udvarhely« f évi 10. számának »Közönség köréből« rovatában Ugron Gáspár urnak a vármegyei gazdasági egyesület közgyüléséről irt tudósitásom ellen kifogásai vannak.

1. Tagadja, hogy a közgazdasági előadót a közgyülésből kiutasitotta, de eközben elismeri, hogy a szót töle elakarta vonni azon indokolással, hogy taggá való felvétele felett a választmány nem határozott; holott — mint első czikkemben kifejtettem — az elnöknél jelentkezett a tagságra való felvételért, az elnök előtt fizette ki tagsági diját a pénztárnokhoz és az alelnök aláirásával kapott meghivót a közgyülésre; ha ezen beismeréshez még hozzá teszem, hogy egy óránál tovább tartó disputát inscenirozott e kérdés felett, akkor azt hiszem kérdésbe sem jöhet, hogy csakugyan kiutasitotta-e az illetőt vagy sem.

2. Hogy a községi küldöttektől igazolványt követelt, azt mindenki törvényesnek tartotta, nem is ezt, de azon eljárását rosszalták a közgyülésen felszólalók és én is tudósitásomban, hogy a községi biráktól is, kik pedig községeiket hivatalból képviselik mindenütt, követelte az igazolványt és ez által felesleges huza vonát idézett elő.

3. Nem csak Daniel Elek inditványozott bizalmatlanságot az elnökséggel szemben, de (az egyetlen báró Orbán Ottón kivül) minden felszólaló, a közgyülés egyeteme. Ha az elnökség lemondana, nem Daniel Eleknek tenne szivességet, csak alkotmányos érzületéről tenne tanuságot; erőszakkal nem akarva megmaradni oly egyesület élén, mely egyesület tagjai többségének a bizalmát elvesztette, miről nem csak a felszólalásokból, de az egész közgyülés hangulatából meggyőződhetett.

4. A közgyülés (báró Orbán Ottón kivül) egyhangulag hozta azon határozatot ügyvédi vélemény alapján, hogy Sperker Ferencz az egyesületnek nem tartozik, igy tehát ha Sperker Ferencz az egyesület pénztárába 500 frtot mégis lefizetett, azzal nem tartozást törölt, de ajándékot adott, a miért köszönetet érdemel.

Avagy azt képzeli az elnök ur, hogy csak az ő és báró Orbán Ottó jogi felfogása a helyes, csak ők ketten az igazság lovagjai, a közgyülés egyeteme csak politizált. Nagyon naivnak kell tartania az olvasó közönséget, mikor ily dolgot komoly képpel mer számára megirni. —.—

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekü felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

** Ezzel a pro és contra vitát bezárjuk. Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Fülei Sz. Lajos urnak Budapest. A szép alkalmi czikket köszönjük. Pártfogását jövőre is kérjük.

P. I. A tárcza beválik s felhasználjuk. Olyan könyv jelenleg nincs. Igéretére számitunk.

N. N. Névtelen levelekre nem reflektálunk, de különben sincs igaza, mert — ismerve a rendezőket — gyanujának alapja nem lehet.

Á. F. Oroszhegy. Utána jártunk a dolognak s megtudtuk, hogy L. A. plebános csakugyan elkövette az ön által leirt tapintatlanságokat. Azonban az ügy már hivatalos elintézést nyert; ujabb esett nem fordult elő s igy kebelbeli bevégzett ügyet a nyilvánosság elé hurczolni, nem tartjuk illőnek. Ha pedig a közlést mégis okvetlenül óhajtaná, ugy kérjük, hogy minden nyomtatott sorért 50 kr dijt számitson és akkor a „Nyilt tér“-ben közölni fogjuk. A beküldött közlemény körülbelül 80 sort tesz ki.

M. B. urnak Kolozsvár. Szives értesitéseit köszönettel vettük. A jövő évi estélyre való meghivást előre is köszönjük. Hogy részünkről lesz-e szerencsénk, azt nem tudhatjuk, de talán még ön sem. Jelen számunkból térszüke miatt kimaradtak.

T. G. urnak Helyt. Igaz, hogy a lapot szombaton este is zárjuk, de már akkor — kiszedve, betördelve, kétszer átolvasva — csak a gyorssajtóba. Nagyobb czikkek már pénteken délelőtt és hirek szombaton d. e. 10 óráig beadandók, hogy már a vasárnapi számban jöhessenek. Küldeménye nem volt általános érdekü, mely miatt egy ilyent esetleg kihagyhattunk volna.

Omega. Teljes lehetetlenség közölni. Ilyen szemenszedett dolgokat még nyomtatásban nem olvastunk, de határozottan állithatjuk, hogy ön sem. Gondoljon csak vissza! Nagybecsü munkásságát más irányban mindenkor szivesen és örömmel vesszük, de ezt — bocsásson meg — nem közölhetjük még „Nyilt-tér“-ben sem. A jelzett czikkeket kérjük. Szives üdvözlet!

N. S. urnak Székely-Keresztur. Ha verseinek tartalma s kidolgozása a beirkált papirhoz hasonló jó lenne — aranyat érne. Midőn a papirkosárba dobtuk, az ott levő — talán még jobb — társai menten megugrottak tőle. Hogy pedig valami szerencsétlenséget ne okozzanak, — miután a veszettebek ugy is fölös számmal voltak mostanában — egyenként . . . elégettük!

T. A. Vargyas. Igéreted várjuk. Ohajtásod szerint — elküldtük. A könyvek rendben vannak.

Több mélyen sértett tagnak. Hogy egy pénzintézet titokban, összes tagjainak tudomása nélkül közgyülésezzék és a tisztviselők igy fizetésüket önmaguknak kétszeresre felemeljék: elég abszurdum. Azonban ez ellen a tagok a kir. törvényszéknél, mint kereskedelmi biróságnál jogorvoslást kereshetnek. Mi lapunk keretében magánérdekeket nem támogathatunk s igy közleményüket nem adhatjuk. Ha jónak látják, a „Nyilt tér“-ben közölhetjük az összeg beküldése esetén.

Több kiszedett közleményünk térszüke miatt jövő számunkra maradt. Ezek között van a közigazg. bizottság e hó 8-iki, az udvarhelymegyei takarékpénztár-és a zálogkölcsön intézetnek e hó 6-án tartott gyüléseiről irt tudósitásaink stb.

HIVATALOS RÉSZ.

302—898. sz. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegye pénztáránál a pénztári-tiszti állás előlépés folytán megüresedvén, ezen a törvényhatósági bizottság által f. évi április 6-án betöltendő állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen évi 600 frt fizetés és 100 frt lakbér-illetménynyel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 18. §-ának szemelőtt tartásával, felszerelt pályázati kérésüket hozzám, mint a kijelölő választmány elnökéhez, folyó évi április 1-éig nyujtsák be. Megjegyezni kivánom, hogy a pénztári tiszt 1500 frtot tartozik biztositék fejében leteni. Sz.-Udvarhelyen, 1898. márczius hó 8 án. Gróf Haller János, főispán.

Udvarhelyvármegye főispánjától. 289—1898. sz. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegyénél 600 frt fizetés és 100 frt lakbérrel javadalmazott allevéltárnoki állás, más állásra történt kinevezés folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy 1883. évi I. t.-cz. 18. §-a értelmében szabályszerüen felszerelt kérésüket hozzám 1898. márczius 16-ig annál bizonyosabban adják be, mert a később érkezetteket nem fognám figyelembe venni. Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi márczius hó 5-én. Gróf Haller János, főispán.

Földmivelésügyi magy. kir. miniszter. Másolat. 70994—1898. V/4. szám. Valamennyi törvényhatóságnak (Fiume város kivételével.) A halászati törvény végrehajtása tárgyában 5000/1889. itteni szám alatt kiadott rendelet 17. §-ának hiányos szövegezése a gyakorlatban téves értelmezésekre adván okot, a belügyi és igazságügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértve, az idézett §-t hatályon kivül helyezem s annak helyébe a következő szöveget állapitom meg: »17. §. Nyilt vizeken a halászat a társulatok megalakulása után, valamint a 47. §. alapján elrendelt kényszer bérbeadás esetén, csakis a törvény 42. §-ának 4. pontja értelmében készitett és a földmivelésügyi m. kir. miniszter által a törvény 44.§-a értelmében jóváhagyott üzemterv szerint gyakorolható.« Erről a törvényhatóságot tudomás vétel és közzététel, valamint a területén megalakult halászati társulatokkal külön leendő közlés végett értesitem. Kelt Budapesten, 1898. évi február hó 21-én. Darányi, s. k.

5166—98. alisp. szám. Valamenynyi főszolgabiró urnak, Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi elöljáróságnak. Tudomás vétel és közhirré tétel végett kiadom. Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi február 28 án. Jakab Gyula, alispán.

Földmivelésügyi magy. kir. miniszter. Másolat. 70.066. III/2.—97. Valamenyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. A magyarországi származásu sertéseknek a győri piaczra való szállitása tárgyában 1898. évi november hó 22-én 89.512. szám alatt, továbbá a kőbányai piaczra való szállitás tárgyában 1897. évi január hó 22-én 71.190/96. szám alatt és ennek kapcsán 1897. évi márczius hó 17-én 12.684. szám alatt és 1897 évi márczius hó 4-én 18.520, illetve 1897. évi november hó 25 én 66.092. szám alatt kiadott rendeleteimet hatályon kivül helyezem és a Kőbányára és Győrbe való sertésszállitást, az illető piaczok állategészségügyi rendtartásaiban foglalt határozatok fentartása mellett, további rendeletemig a következőleg szabályozom: 1. Kőbányán és Győrben sertések beállitását csupán azokba a szállitásokba engedem meg az ehelyek vasuttal, illetve a sertésrakodásához alkalmas rakodóval birnak, az állategészségrendészeti követelményeknek megfelelő módon tisztán tartva és fertőtlenitve vannak. Ideiglenesen felhatalmazom a kir. állategészségügyi hivatalokat, hogy a helyi viszonyok által indokolt esetekben, de mindég a legszigorubb óvintézkedések megtétele mellett kivételesen a sertések lábon hajtását is megengedhessék; egyuttal kötelességükké teszem a kir. állategészségügyi hivataloknak, hogy sertéseknek beállitását olyan szállitásokban melyek megfelelő módon tisztán tartva, berendezve és fertőtlenitve nincsenek: feltétlenül megtagadják. 2. A kir. állategészségügyi hivatalok felügyelete alatt álló szállásokba csak is olyan egészséges sertések beállitását engedem meg, a melyek származási helyükről szekereken szállittatnak, illetőleg fertőzött területek érintése nélkül lábon hajthatók a vasuti rakodó állomáshoz. Szállithatók pedig: a) hatósági állatorvosi állandó felügyelet alatt álló és a sertésvésztől, sertés kolerától, vagy ragadós száj- és körömfájástól mentes hizlaló telepekről az ott legalább 30 nap óta megszakitás nélkül elkülönitve együtt tartott s ezen idő alatt és az elszállitáskor egészségesnek bizonyult s az elszállitás idején darabonként legkevesebb 100 klgr. élő sulylyal biró sertések; b) sertésvésztől, sertés kolerától, vagy ragadós száj- és körömfájástól mentes községben legalább 20 nap óta megszakitás nélkül elkülönitve együtt tartott és további tiz napon át megfigyelés alatt álló és ezen idő (harmincz nap) alatt, valamint az elszállitáskor egészségesnek bizonyult sertések; c) sertésvészszel, sertés kolerával, vagy ragadós száj- és körömfájással fertőzött nagy kiterjedésü községekhez tartozó vészmentes majorba, pusztán, vagy tanyán, illetőleg a község vészmentes belterületén elkülönitve együtt tartott és harmincz napon át megfigyelés alatt álló és ezen idő (harmincz nap) alatt, valamint az elszállitáskor egészségesnek bizonyult s az elszállitás idején darabonként 75 kg. sulylyal biró sertések. 3. A 2. c) pont alatt emlitett sertések elszállitására vonatkozó engedély kiadását az illetékes állami állatorvos szakvéleményének meghallgatása után kizárólag magamnak tartom fenn, valamint magamnak tartom fenn a 2. a) pont alatt emlitett sertések elszállitására vonatkozó engedély kiadását is azon esetben, ha a község, melyhez a hizlaló telep tartozik, esetleg sertésvészszel, sertéskolerával, vagy ragadós száj- és körömfájással van fertőzve. Ez utóbbi esetben az elszállitandó sertések a 2. a) pontban emlitett harmincz napi idő utolsó tiz napján át állami állatorvosi megfigyelés alá veendők. 4. A 2. pont alatt emlitett szállitás esetén a sertés birtokos a legalább harmincz nap óta elkülönitve együtt lakot elszállitandó sertések számát és tartózkodási helyét az illatékes kerületi állami állatorvosnak jelenti be, ki ugy az elszállitandó, valamint a hizlalótelepen levő többi sertéseket is egyenként megvizsgálja s a mennyi-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ben a vizsgálat a 2. a) pontjában foglalt kikötésekre és a sertések egészségi állapotára kedvező eredményü és ugy a hizlalótelep, mint a község vészmentes: az esetre az elszállitást azonnal engedélyezni s erről az illető kir. állategészségügyi hivatalt táviratilag értesiti. Ha a község esetleg sertésvészszel, sertéskolerával, vagy ragadós száj- és körömfájással lenne fertőzve: az esetre a hizlalótelepen legalább husz nap óta elkülönitve együtt tartott sertések elszállitás végett leendő megvizsgálás és megfigyelés czéljából az állami állatorvosnak már bejelenthetők, ki is ugy az elszállitandó, valamint a hizlaló telepen levő egyéb sertéseket egyenként megvizsgálván, a mennyiben igazoltatik, hogy az elszállitandó sertések a hizlaló telepen legalább husznap óta elkülönitve együtt tartattatnak s a vizsgálat a 2. a) pontban foglalt egyéb feltételekre és a sertések egészségi állapotára kedvező: az elkülönités helyén lévö összes sertéseket tiz napi megfigyelés alá veszi s azok marhaleveleit bevonja. Ezen eljárásáról az állami állatorvos azonnal jegyzőkönyvet vesz fel, melyben a hizlaló telepnek a fertőzött területektől való távolsága is feltüntetendő és a jegyzőkönyvet a szállitás engedélyezése iránt kellően indokolt javaslata kiséretében hozzám haladéktalanul felterjeszti. 5. A 2. b) pont alatt emlitett szállitás esetén, a sertésbirtokos a legalább husz nap óta elkülönitve együtt tartott elszállitandó sertések számát és tartózkodási helyét az illetékes hatósági (vármegyei, városi, kör, vagy községi) állatorvosnak jelenti be, ki ugy az elszállitandó, valamint a sertések tartózkodási helyén (pusztán, majorban) levö többi sertéseket is egyenként megvizsgálja és számba veszi. Ha a vizsgálat a 2. b) pontban foglalt kikötésekre és a sertések tések egészségi állapotára kedvező eredményü: az elkülönités helyén levő összes sertéseket tiznapi megfigyelés alá veszi és eljárásáról jegyzőkönyvet vesz fel és azt az illetékes kerületi állami állatorvos közvetitésével az ilető állategészségügyi hivatalhoz küldi be. Az állami állatorvos a jegyzőkönyv kézhez vitele után a felrakó vasuti állomást a rakodás időpontjáról azzal a felkérésssel tájékoztatja, hogy az állomás főnöke a rakodó helyeket a rakodás idejére tisztittassa és fertőtlenitesse. (Vége köv.)

HIRDETÉSEK.

95. szám: 1898. vh.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak **516/898** polg számu végzése által budapesti Schlick vasöntöde részvénytársaságnak képviselve Gyarmathy Ferencz ügyvéd által, lengyelfalvi báró Orbán Ottó ellen 260 frt és járulékai iránti ügyben al peresnél Lengyelfalva községben összesen 1174 o. é frtra becsült következö javai, u. m.: Egy kaszaj széna a csürkertben miben van 20 szekérrel, egy sárga szőrü kancza egy kis szopó csikóval együtt, egy fekete szőrü öreg kancza, két darab barna szőrü kanczaló öregek csikózók és még 5-től 9 tétel alatti ingók Lengyelfalván báró Orbán Ottó udvaránál 1898. április hó 2-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vét láron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a birósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesitést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Székelyudvarhelyi birósági végrehajtótól.

Székely-Udvarhelyt, 1898. márczius hó 4.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

171—98. kkgond. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az udvarhelymegyei közkórházban 2 férfiu és 2 nő ápolói állásra pályázatot hirdetek.

Az ápolóknak személyenként évi fizetése 200 frt, természetbeni lakás, fütés és világitás.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az eddigi foglalkozásukat, erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyitványnyal felszerelt folyamodványukat **folyó hó 27 ig** a közkórház gondnokához adják be, ápolói minőségben jártas egyén a felvételnél előnybe részesül.

Sz.-Udvarhelyen, 1898 márczius 11.

Felszegi Dénes,
gondnok.

4662—98. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött szentegyházasoláhfalvi kör jegyzői állásra pályázatot hirdetek, ezen jegyzői körhöz Szentegyházas-Oláhfalu és Kápolnás-Oláhfalu községek tartoznak.

A körjegyző javadalmazása 480 frt évi fizetés, 80 frt lakbér, 40 frt utazási átalány, 30 frt irodai átalány s magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. értelmében fölszerelt folyamondványaikat hozzám **folyó évi márczius hó 30-áig** adják be, később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Sz.-Udvarhely, 1898 márczius 11.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Egy 3 szoba, konyha és kertből álló külön lakás Szent-György naptól kiadó. Értekezhetni Attilla utcza Barabás Ferencznél.

37. szám. 1898. bv.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbiróság 1898. évi 334. számu végzése következtében dr Gross Frigyes ügyvéd által képviselt dr Reinkopf Izidor zsákai lakos javára Mezei Lajos véczkei lakós ellen 120 forint s jár. erejéig 1898. január hó 27-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 530 frtra becsült 1 szecska vágó, 1 széna gyüjtő, 2 ökörszekér, 1 kocsi, 1 tehén, 20 szekér szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbiróság 681—1898. sz. végzése folytán 120 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 50 frt 58 krban birói lag már megállapitott költségek erejéig Véczkén alperes lakásán leendő eszközlésére **1898 évi márczius hó 22-ik napjának délelőtti 11 óraja** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Sz.-Keresztúrt, 1898. évi márczus hó 3.

Szalontai Albert,
kir. birósági végrehajtó.

BOR

valódi szőlőléből, különböző minőségekben

csakis

FERNENGEL GYULA

jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban: Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordókban hektónként 20 frt ól 38 frtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Magas jutalékban

részesülnek megbizható szolid ügynökök, kik törvényszerüen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia“ czimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V. ker. Fürdő-utcza 4. szám intézendők.

3747—98. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Farkaslaki jegyzősegédi állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetmény eredménytelen maradván, ezen évi 150 frt fizetéssel javadalmazott állásra ujabb pályázatot hirdetek.

Felhivom mind azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy folyamodványukat **folyó évi márcziusi 20 ig** hozzám adják be.

Sz. Udvarhely, 1898. márczius 10.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

JAKABOS GYÖRGY

férfi szabó üzlete és kész ruharaktára.

Van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromat frissen érkezett izléses tavaszi és nyári gyapjuszövetekkel dús választékban rendeztem be, ugy hogy a m. t. megrendelőim kivánalmainak minden választékban megfelelhessek.

Továbbá nem mulasztom el b. figyelmét a kész ruharaktáromra is felhivni, melynek felhagyása tekintetéből végelárusitást csinálok, s igy vételáron alul is adom, hol mindenfajta férfi és gyerek ruhák találhatók elegáns kivitelbe.

Eddigi szives pártfogásukat megköszönve, s azt jövőre is kérve, maradtam

Székely-Udvarhely, 1898. február hóban.

tisztelettel

Ifj. Jakabos György,
férfi szabó

Jelszavam: szolid munka, szolid ár és pontos kiszolgálás!

REINER JÁNOS

HENTES-ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELY,
PIACZTÉR.

Naponta friss **báranyhus** szolid árban kapható. Naponta mindig **este 9 óráig** nyitva lévő ujonnan berendezett **hentes-üzletemben** **fehér, füstölt és paprikás szalonna, nyers, füstölt és főtt husok, friss és füstölt,** valamint **párisi, lengyel és krakkói kolbász, véres- és májashurka,** mindig **friss frankfurti és tormás virstli tormával** vagy a nélkül saját anyagomból személyes felügyeletem mellett

tisztán és izletesen

készitve, a legszolidabb, versenyképes árban és pontos kiszolgálás mellett kapható **nagyban** és **kicsinyben.**

Tisztelettel:

Reiner János.

Az üzlethelyiségem feletti emeleti lakás, mely 4 szobából és konyhából áll, szent György naptól kiadó.

16—898. közs. birói szám.

Árlejtési hirdetmény.

Csekefalva községe közhirré teszi, hogy községében épitendő községi iskola vállalatát **1898. márczius 27-én délelött 10 órakor** a biró házánál kiadja Kikiáltási ár: **3177 frt 2 kr.** bánatpénz ennek 10 százaléka, zárt ajánlat is a bánatpénz kitétele mellett elfogadtatik; feltételek és épitési rajz a községi birónál megtekinthetők.

Megjegyzendő, hogy a jelzett kikiáltási áron felül, az iskolához szükséges földmunkát, követ, téglát, homokot és cserepet a maga költségén eszközli a község. Továbbá a kályhákat is beszerzi.

Csekefalva, 1898. márczius 1.

Szabó József,
közs. biró.

Sz. 3759—98.
szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járásához tartozó **felsöboldogasszonyfalvi körjegyzői állás** megüresedvén, az 1886. évi XXII. t.-cz. 82. §-a alapján arra ezennel pályázatot hirdetek.

E jegyzői körhöz Felső-Boldogasszonyfalva, Árvátfalva, Patakfalva, Bikafalva és Hodgya kis községek tartoznak.

Javadalmazás: 400 frt évi fizetés, 20 frt irodai átalány, 40 frt lakbér, 70 frt küldöncz dij s magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelendő folyamodványukat hozzám **folyó évi márczius hó 20 án déli 12 óráig** adják be.

Székely-Udvarhelyt, 1898. február hó 23-án.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhely., 1898.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.